

Voorzitter: E. Hillekens (GL)

Namens de raad: J. Jones (GL), R. Pestman (PvdA), V. Boswijk (D66), T. van Zoelen (PvdD), M. Sloot (Stadspartij), J. Huisman (SP), E. Akkerman (VVD), M. Goodijk (S&S), P. Rebergen (CU), E. Armut (CDA), L. van der Laan (PvhN)

Namens het college: I. Jongman (wethouder)

Namens de griffie: W. Bierman

LPA versterking en vernieuwing

00:07:22

Voorzitter: Goedenavond allemaal. Welkom bij deze meningsvormende sessie, over het raadsvoorstel Lokaal Plan van Aanpak 2024 versterkingsopgave gemeente Groningen. Die hangt aan de agenda. Daaraan hangen ook de verslagen van het dorpsgesprek dus ik hoop dat u allemaal de tijd heeft genomen om daar ook kennis van te nemen, want die zullen vast een rol spelen en terugkomen in dit debat. Voordat we het debat bij de raad gaan beginnen, heeft er één inspreker zich gemeld. Dat is de heer Johan Pleizier van de voorzitter van de Vereniging voor Dorpsbelangen Ten Post en omstreken. Dan wil ik u graag vragen om bij de microfoon te komen staan en uw drie minuten volledig doch effectief te benutten.

00:08:07

De heer Pleizier - Vereniging van Dorpsbelangen: Goedenavond voorzitter, mevrouw Jongman en raadsleden. Namens de inwoners van Ten Post, breng ik u onder de aandacht dat dit lokale plan van aanpak, in schril contrast staat met de werkelijkheid. De gemeente stelt pal te staan voor haar inwoners, op te komen voor hun belangen en hen te steunen in het hele proces van versterken en vernieuwen. Breng dit dan ook in de praktijk. Volg het proces bij de NCG veel kritischer. Het verslag van de dorpenavonden is een droge weergave van de emoties, die daar naar boven kwamen en die uw vertegenwoordigers daar ook hebben meegemaakt. Maar hetgeen er in Ten Post is verwoord, is slechts het topje van de ijsberg. Wij ervaren uitstel, geen nadere informatie, vele wisselingen van personeel, slechte communicatie tussen aannemer, gemeente, bouwmeester versterking en de eigenaren. Een voorbeeld: In 2018 horen dat je huis zal worden vervangen en eind 2023 horen dat een nieuw huis mogelijk in 2026 kan worden opgeleverd. Wat schort er dan allemaal aan? Een paar voorbeelden: Gesteggel over bouwvlakken, door een nieuwe bouwnorm is het vaak zo dat het bouwvlak te klein is. Een bouwmeester die gevelopeningen van het oude gebouw terug wil zien in de nieuwbouw. Wat moet er gebeuren? De betrokken partijen allen in één ruimte, in een hok, kun je wel zeggen, maar laten ze daar dan zorgen dat de beren op de weg verdwijnen en dat zakelijk de problemen op gaan lossen. Door een nieuwe Omgevingswet komt er weer een vertragende factor bij. Citaat uit het rapport Nij begun: Bestaande regels en procedures, bijvoorbeeld rondom aanbesteden en of lokale verordeningen en bestemmingsplannen, waar mogelijk opzij zetten, maar wel letten op de ruimtelijke kwaliteit van de gebieden. Door de nauwere samenwerking van de partijen moet het bij slim organiseren mogelijk zijn om de doorlooptijd van de planvorming en besluitvorming te verkorten. De kwaliteit van het versterkingsadvies, dat is even een ander verhaal, is vaak sterk afhankelijk van de verschillende ingenieursbureaus. We hebben een voorbeeld in ons dorp: Twee identieke woningen, de één wordt op norm

verklaard en de ander moet onverklaarbaar zwaar worden verstevigd. Communicatie: In de Nije Buurt hebben drie bouwbedrijven zonder overleg zelf een verschillend bouwpeil aangehouden. Het gevolg is dat er problemen kunnen ontstaan bij zware regenval en die hebben we tegenwoordig. De bewoners zouden centraal staan. Door de gemeente is er de eerste jaren ontzettend veel geïnvesteerd in het participatieproces, daar waren we toen heel blij mee. Nu merken we toch dat bij de inrichting van de Nije Buurt, het participatieproces lang niet zo open is als dat wij in het verleden wel gewend waren en dat gaat knijpen bij de mensen. Voor het multifunctioneel centrum zijn veilige looproutes van groot belang, hetgeen tijdig werd vastgelegd in de uitgangspunten. Recent gehouden verkeersonderzoek beperkt zich eigenlijk tot de korte termijn. De thematafel heeft het gevoel niet serieus genomen te worden en bypass leg je niet over morgen aan en ook niet volgend jaar. Maar je kunt hem nu wel gaan uitwerken en zet hem dan op planologisch op de kaart. Dan weet je waar je aan toe bent, dan weet je ook hoe er verder gebouwd kan worden. Tot slot, in de lokale plannen van aanpak, die in het verleden zijn vastgesteld, is wel altijd een hoofdstuk risico's opgenomen, maar wat je mist, is een gedegen risicoanalyse en dat gaat veel verder dan weet je waar je aan toe bent. Je weet de niveaus waar je op gaan sturen of bewaken en dat kun je in de tijd steeds aanpassen. Juist nu blijkt dat het proces weer uit de hand is geslipt, is het belang van die gedegen risicoanalyse heel groot. Deze analyse moet zich ook uitstrekken over het vervolg, met name over de uitvoering voor de komende jaren. En we zijn er nog lang niet. Geachte raadsleden, het voorliggende plan van aanpak is eigenlijk al achterhaald. Het zou niet moeten gaan aannemen. U zou het moeten laten aanpassen naar ontwikkelingen die zich nu hebben voorgedaan de laatste tijd en dat hoeft zeker niet te gaan leiden tot overgang tot de versnelling van de lopende processen want de processen duren nu te lang. Ik dank u.

00:13:29

Voorzitter: Dank u wel. Hartelijk dank dat u hier bent gekomen. Blijf vooral nog even staan, want ik kan me best voorstellen dat er raadsleden zijn die vragen hebben, kijk ik even rond. Ja, Partij voor het Noorden had een vraag.

00:13:44

De heer Van der Laan - Partij voor het Noorden: Ja, dank, voorzitter, dank ook voor de inspreker. Uw verhaal, u geeft aan dat in het begin de participatie inspraak best wel goed was, maar dat die gaandeweg het proces minder werd. Kunt u dat nog wat nader toelichten?

00:14:01

De heer Pleizier - Vereniging van Dorpsbelangen: Dat klopt. We zijn eigenlijk al in de gemeente Ten Boer gestart met een brede dorpsstafel. Daar zijn allebei thematafels onderhangen. Daar werd regelmatig bijeengekomen. Grote sessies met de bevolking ook, de inwoners en daar zijn allerlei lijnen uitgezet onder het toch wel het richtinggevende Specht, architectenbureau. En nu we in de uitvoering komen, dan merk je eigenlijk dat het ambtelijk apparaat, nou ik zeg maar, het Zuiderdiep, dat die eigenlijk het touw overgenomen hebben. En dat eigenlijk die samenhang die we hadden, verloren is gegaan. Dat is gewoon heel jammer.

00:14:44

Voorzitter: Dank u wel, ik zag nog een vraag bij de VVD.

00:14:48

Mevrouw Akkerman - VVD: Ja, dank u wel. Ja, het advies is om het plan niet vast te stellen, maar aan te passen. Gaat dat alleen over die risicoanalyse of ook breder, over de hele bevindingen?

00:15:00

De heer Pleizier - Vereniging van Dorpsbelangen: Om met het laatste te beginnen, een dergelijke risicoanalyse die heeft nog wel even tijd nodig, want dat betekent dat mensen van heel veel niveaus die betrokken zijn in het huidige proces van NCG en ook van de gemeente, die moet je samen stoppen. Wij hebben destijds in Karding gezeten en dan ben je een dag bezig en dan krijg je een lijst, die ga je vervolgens wegen en dan drijven de zwaarste punten wel naar boven en daar ga je dan je uitvoering op sturen. Het eerste deel van je vraag, ben ik even kwijt.

00:15:37

Mevrouw Akkerman - VVD: Nee, of dat het enige was wat, volgens uw advies, aangepast moest worden of dat er...

00:15:43

De heer Pleizier - Vereniging van Dorpsbelangen: Kijk, er zijn meerdere LPA's in een later stadium aangenomen, al in het lopende jaar waarvoor ze bedoeld waren. Dus dat zou nu ook kunnen. Dan heb je even twee, drie maanden tijd om nu het LPA aan te passen aan de huidige omstandigheden. Maar die zijn eigenlijk public-, dat was wel bekend een beetje, maar door publicatie is dat nu wel duidelijk geworden, dat er nog heel veel moet gebeuren aan versterkingsadviezen en dat kun je dan meenemen.

00:16:11

Voorzitter: Dank u wel en dan was er een vraag van GroenLinks.

00:16:14

Mevrouw Jones - GroenLinks: Ja, dank u wel, voorzitter en dank u wel voor uw bijdrage. Ik wil nog even een vervolgvraag stellen over de risicoanalyse. Ik snap dat u zegt dat moet je eigenlijk met een groep mensen doen en dat u daar niet te veel op vooruit zou willen lopen. Maar dat de zwaarste punten dan in zo'n discussie bovendrijven, maar wat zou u, als bijvoorbeeld zwaarste punten zien, waarvan u zegt daar is nu wat risico's betreft te weinig aandacht voor?

00:16:43

Voorzitter: Vergeet uw microfoon niet aan te zetten voor uw antwoord.

00:16:46

De heer Pleizier - Vereniging van Dorpsbelangen: Dank, ja zeker. Dat is nu niet te zeggen, want ik heb geen zicht op wat er bij de NCG gebeurt en hoe de NCG momenteel z'n proces bewaakt. Dus dat moet in gezamenlijk overleg met heel veel partijen, van politiek en u en deze techneuten en misschien ook een deel van de bevolking, moet je daar gaan zitten en dan ga je een dag bij elkaar zitten en eind van de middag om 16:00 uur, dan heb je een beetje een idee waar je naartoe gaat

00:17:16

Voorzitter: Dat levert nog een korte vervolgvraag op van GroenLinks.

00:17:18

Mevrouw Jones - GroenLinks: Ja, nee, ik snap wat u zegt, hoor, maar vanuit uw bewonersperspectief, wat vindt u in die risicoanalyse op dit moment... Wat zou uw inbreng zijn in dat gesprek?

00:17:30

De heer Pleizier - Vereniging van Dorpsbelangen: Ja kijk, het vreet aan de mensen en dat is jullie ook wel bekend uit eerdere woningen in de dorpen. De tijd, het rekt maar door. Persoonlijk ben ik vanaf 2016 betrokken bij het projectteam, wat destijds nog viel onder mevrouw Postma. En ja, ik bedoel, ik heb alles meegemaakt. Maar dit en mevrouw Pestman, die knikt ook al, het gaat maar door en dat maakt het voor een hele hoop mensen dat die gewoon, ja, die krijgen een burn-out en daar zit je dan. Maar dat is niet een risico. De risico's zitten dus in andere factoren en dit is alleen maar het gevolg van die...

00:18:17

Voorzitter: Dank. Dan was er nog een vraag bij de ChristenUnie.

00:18:20

De heer Rebergen - ChristenUnie: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, u gaf net aan, de verslagen zijn een vrij droge weergave van de dorpsgesprekken ook in Ten Post, emoties die daar ook getoond zijn en aan bod kwamen. Die hebben aanwezige raadsleden daar zeker ook gezien en u heeft er net misschien ook al wel iets over gezegd. Maar dat het zo lang duurt voordat mensen überhaupt weten waar ze aan toe zijn. Kunt u een beetje schetsen wat dat doet met mensen?

00:18:48

De heer Pleizier - Vereniging van Dorpsbelangen: Ja, u heeft dat ook meegemaakt. Ik bedoel, ja, wat doet het, als je met mensen spreekt? Die hebben uiteindelijk als ze zicht krijgen op wat er gaat gebeuren, wat de volgende stappen zijn in de tijd, dan knappen ze weer op. Maar voor die tijd, je gaat steeds verder weg en de één kan er beter tegen dan de ander. Maar we zitten allemaal in hetzelfde schuitje.

00:19:15

Voorzitter: Dank u wel, kijk ik rond of er nog meer vragen zijn vanuit de fracties. Dan wil ik u hartelijk danken voor uw inbreng. Fijn dat u hier naartoe bent gekomen.

00:19:23

De heer Pleizier - Vereniging van Dorpsbelangen: Graag gedaan.

00:19:24

Voorzitter: En dan gaan wij verder met het debat in de raad. We hebben anderhalf uur voor deze sessie en dat betekent ongeveer vier minuten per fractie en daar ga ik u ook aan houden, want dan zorgen we ook dat we met z'n allen op tijd weer klaar zijn. 20 minuten voor het college, daar ga ik ook aan houden en zoals u weet, de eerste termijn zijn voor politieke vragen, kijk ik even rond of er fracties zijn met politieke vragen. Ja, begin ik bij GroenLinks en dan gaan we het rondje rond.

00:19:54

Mevrouw Jones - GroenLinks: Ja, dank u wel, voorzitter, GroenLinks heeft twee vragen. Gisteren is bekend geworden dat een groot aantal adressen, de versterkingsadviezen die wel voor dit jaar klaarstonden niet gered gaat worden. Ambtelijk navragen leert dat het om een kleine 800 particuliere woningen gaat van

ongeveer 600 woningbouwcorporaties, adressen van woningbouwcorporaties, kan de wethouder dit duiden? Dat is de eerste vraag, iets wat nader duiden? En de tweede, hoe kijkt de wethouder naar de strakke deadlines waaronder het befaamde jaar 2028, die het NCG steeds weer op het laatste moment moet opschuiven?

00:20:33

Voorzitter: Dank u wel, Student en Stad.

00:20:35

Mevrouw Goodijk - Student en Stad: Ja, dank je wel, voorzitter, er ligt een duidelijk plan van aanpak, maar mijn eerste vraag aan de wethouder: Is het haalbaar? Want we zien dat nu al doelen uit 2023 niet gehaald zijn. Niet iedereen in Ten Post heeft een versterkingsadvies gekregen, dus A, is hier rekening mee gehouden? En dan B, wat vindt de wethouder van de oproep om het voorliggende plan van aanpak niet aan te nemen voordat het up-to-date gemaakt is? Daarnaast is het college tevreden over de huidige manier van communiceren door het NCG en is er verandering merkbaar geweest, nadat de wethouder de slechte communicatie vorige keer heeft meegenomen in de gesprekken? En dan als laatste. Er is een duurzaamheidssubsidie natuurlijk voor aardbevingsgedupeerden maar die lijkt niet alles te dekken dus kan ook de wethouder hier kort op reflecteren.

00:21:27

Voorzitter: Dank u wel, dan gaan we door naar de ChristenUnie.

00:21:31

De heer Rebergen - ChristenUnie: Dank u wel voorzitter. Ja, ik heb best wel een heel aantal vragen, maar voordat ik die wil stellen, wil ik wel opmerken dat we weten dat het team en eigenlijk alle mensen die direct contact met onze inwoners hebben, erg hard werken en zich inzetten voor onze inwoners om dingen voor elkaar te krijgen en dat het voor hen ook niet makkelijk is. En dat is misschien ook wel de reden voor de wisselingen, waarvan we steeds horen en ik wil die mensen graag aanmoedigen door te gaan en de punten die ik zal inbrengen is daarom ook geen kritiek op hen, maar vooral hoe dat in z'n geheel gaat. Ik wil in ieder geval aansluiten bij de vragen van mevrouw Goodijk en dan heb ik zelf ook nog een paar vragen. Want jaar na jaar, stellen we een Lokaal Plan van Aanpak vast, maar de planning wordt ook afgelopen jaar we niet gehaald. Zie ook het bericht dat de NCG opnieuw het doel niet haalt en het lijkt haast onzinnig om dit plan van aanpak vast te stellen. De heer Plezier gaf het ook al aan van dit eigenlijk niet meer bij de tijd. Zou de wethouder daarop willen reflecteren? Dat is de eerste vraag. Tweede vraag, zou de wethouder ook kunnen aangeven hoe ze aankijkt tegen de samenwerking met andere afdelingen van de gemeente in dit dossier? In de dorpsgesprekken horen we over vertraging door bijvoorbeeld de welstand of vergunningverlening maar ook andere obstakels als in het ruimtelijk domein. Graag een reactie daarop van de wethouder. De derde vraag gaat over dat inwoners hebben aangegeven te weinig betrokken te zijn bij de plannen voor dorpsvernieuwing en daarin te weinig voortgang zien. Hoe kijkt de wethouder daartegenaan? Vierde vraag, die gaat over de nieuwe ongelijkheid die kan ontstaan, bijvoorbeeld naar aanleiding van het energieadvies uit de maatregelen 28 en 29 en wil de wethouder zich inzetten om die verschillen mogelijk te voorkomen? De volgende vraag, inwoners hebben aangegeven zelf regie willen houden, maar daar niet altijd toe in staat te zijn. Ook ervaren zij veel mensen over de

vloer, als inbreuk op hun privacy, maar ze voelen zich niet in de positie om dat te beperken. Hoe kan de gemeente die inwoners daarin ondersteunen? Volgende vraag, kan met de inwoners meer en vaker gecommuniceerd worden ook over wat er in hun omgeving speelt, bijvoorbeeld als een directe omgeving, uitstel is van versterking van huizenblokken en meneer Pleizier, die had het net ook al over het proces, wat uit handen glipt, over de sturing die we als raad hebben en ik zou eigenlijk graag een gesprek als raad willen met de NCG opnieuw, om onze vragen en zorgen over de voortgang om met hen te bespreken. Hoe kijkt het college daartegenaan? Ik zou het college ook willen vragen om in te gaan op de punten van het hoogteverschil in Ten Post en het participatieproces om daarop reactie te geven.

00:24:21

Voorzitter: Dank u wel, de SP had ook vra-

00:24:25

De heer Huisman - SP: Ja, ik heb één vraag, maar ik sluit aan bij de vragen die hier vooral gesteld zijn, want ja, we kunnen wel door blijven gaan, vrees ik. Maar naar aanleiding van de dorpsgesprekken en de brieven die door ons als raad zijn ontvangen, heb ik eigenlijk de volgende vraag aan het college: hoe kijkt het college aan tegen het feit dat mensen zeggen geen vertrouwen te hebben in de gemeente? En hoe komt het dat de inwoners niet zien wat de gemeente wel of niet doet of kan? En welke stappen gaan we hiervoor in het komende jaar zetten om dit te verbeteren, zodat er ook vertrouwen kan ontstaan bij de inwoners?

00:25:08

Voorzitter: Dank u wel, dan de Stadspartij.

00:25:11

Mevrouw Sloot - Stadspartij: Voorzitter, dank u wel. Ik sluit me aan bij de vragen van alle voorgaande fracties, ik heb nog één vraag en ik moet zeggen dat die me wel wat moeite kost. Mijn vraag is waarom wij, omdat dit een nieuwe tijdelijke wet is, moeten wij als gemeente dit plan van aanpak vaststellen? En waarom bekruipt mij dan het gevoel dat we weer iets gaan vaststellen wat het weer niet gaat redden, waar we weer de mensen in de bevingengebieden niet mee gaan helpen? En ik vroeg me af of de wethouder datzelfde gevoel heeft.

00:25:46

Voorzitter: Dank u wel, het CDA.

00:25:48

Mevrouw Armut - CDA: Dank, voorzitter, ik sluit mij ook graag aan bij de vragen die zojuist zijn gesteld door de heer Rebergen volgens mij dekt dat heel goed een groot deel van de lading, van wat we hebben gehoord op de dorpsgesprekken. Nog twee vragen vanuit onze fractie. Hoe reflecteert het college erop dat het nu alweer niet is gelukt om de versterkingsadviezen voor Ten Post rond te krijgen? Is het college van mening dat zij genoeg heeft gedaan om die druk op te zetten? En ten tweede, voorzitter, dit kwam ook uit de dorpsgesprekken in Woltersum naar voren, namelijk over de verschillen in onderzoeksbureaus en inspectiebureaus bijvoorbeeld voor grondonderzoeken. In Woltersum alleen al ging het over vijf verschillende bureaus en de één besluit weer wat anders dan het andere bureau en deze verschillen zijn soms heel groot. Hoe reflecteert het college hierop?

00:26:33

Voorzitter: Dank u wel, D66.

00:26:35

De heer Boswijk - D66: Dank u wel, voorzitter, mijn vragen zijn grotendeels al gesteld door GroenLinks, maar ik zou er nog aan willen toevoegen of de wethouder ook zicht heeft hoeveel extra vertraging dit eigenlijk heeft opgeleverd?

00:26:49

Voorzitter: Dank u wel, VVD.

00:26:52

Mevrouw Akkerman - VVD: Dank u wel, voorzitter, sinds de parlementaire enquête hebben we nieuwe uitgangspunten. Het moet milder, makkelijker en menselijker en onze vraag is of het college kan aangeven of, en zo ja, welke stappen daarin al gezet zijn, sinds de vorige keer dat we een plan van aanpak gingen bespreken?

00:27:08

Voorzitter: Dank u wel, Partij voor het Noorden.

00:27:11

De heer Van der Laan - Partij voor het Noorden: Ja, dank, voorzitter. Er zijn al heel veel vragen gesteld, maar we zouden graag nog een reflectie willen horen op het verhaal van de inspreker, wat betreft de ervaringen met betrekking tot de participatie, die gaandeweg volgens de inspreker toch minder is geworden ten opzichte van het begin. Men sprak zelfs over een Zuiderdiepcultuur die niet heel positief werd uitgelegd, dus daar graag even reactie op.

00:27:38

Voorzitter: Dank u wel en dan Partij voor de Dieren.

00:27:41

De heer Van Zoelen - Partij voor de Dieren: Ja, dank, voorzitter. Dat wordt een uitvoerige beantwoording voor de wethouder in de eerste termijn, denk ik. Maar veel vragen zijn gesteld, waarbij ik wil aansluiten bij ook GroenLinks, over die vraag van wat is blijven liggen en hoe dat doorschuift? In het Lokaal van Plan van Aanpak staan 1340 adressen. Met de getallen die mevrouw Jones heeft genoemd, ben ik nog niet mee bekend, maar ik ben wel benieuwd hoe dat dan wordt doorgeschoven in het huidige Lokaal Plan van Aanpak. Ik wil me ook aansluiten bij de vraag, of bij de meldingen bij de dorpsgesprekken die zijn gesteld, Christien refereerde er volgens mij ook aan over de tweedeling van een Lokaal Plan van Aanpak. Dat zit ook in de verduurzaming. De één krijgt een nieuw huis en de ander niet en er is nu ook een nieuw rapport verschenen van de commissie-Van Geel. Dus ik ben ook wel benieuwd van hoe wij daar hier lokaal in de gemeente daar een invulling aan geven. Dus tot zover.

00:28:39

Voorzitter: Dank u wel en volgens mij had de heer van Zoelen gelijk. Het wordt een flinke opgave voor de wethouder om het allemaal goed te beantwoorden, binnen de tijd en dan geef ik het woord aan de wethouder Jongman en succes.

00:28:52

Mevrouw Jongman - wethouder: Mag ik even één minuut, want ik ben echt hier aan het...

00:28:56

Voorzitter: Ja, dan schorsen we even één minuut.

00:30:07

Voorzitter: Dan gaan we verder met de vergadering en dan geef ik het woord aan de wethouder Jongman voor de beantwoording van de vragen.

00:30:15

Mevrouw Jongman - wethouder: Ja, voorzitter. Ja, het is politiek en toch is het ook een beetje emotie. Dus ik begin daar toch maar even mee, want ik snap heel goed wat u allemaal vraagt en inbrengt en ook de dorpsgesprekken, heb ik ook zeker naar de indrukken en wat er speelt, gekeken en dat raakt me zeker dat we de bewoners, zoals u allemaal wel een beetje als gemeenschappelijke deler naar voren hebt gebracht, niet kunnen helpen en ook een aantal keren moeten teleurstellen, ondanks het feit dat we er met zijn allen heel hard aan werken om dat niet meer te willen. En inderdaad, zoals de VVD ook terecht vroeg, de insteek hebben om het milder, menselijker en makkelijker te maken. En wat u vanavond vraagt, gaat allemaal over wat dat niet is, terwijl we wel met die intentie op dit moment aan de slag zijn en er gebeuren ook een aantal dingen. Een aantal voorbeelden zou ik kunnen noemen, waar we dat hebben laten zien en waar dat ook gebeurd is, bijvoorbeeld met de regeling Energieneutraal Ten Post. Dat hebben we ook zeker daar aangeboden om daar de verschillen weg te nemen. Funderingsmaatregel, om dat überhaupt te nemen, was ook eentje om op die manier actief te zijn of bijvoorbeeld met het verplaatsen van de rooilijnen, ook op verzoek van bewoners in Ten Post. We hebben er allemaal oog voor en dan ga ik nu in op alle negatieve dingen, want het is best veel, maar het raakt mij zeker dat dit aan de hand is. Dan is inderdaad het punt, de NCG met het bericht van gisteren of eergisteren alweer, denk ik inmiddels, die aangeeft aantal versterkingsadviezen en GroenLinks, mevrouw Jones, benoemde ook het aantal daarbij en of ik dat even wil duiden. Wat de NCG eigenlijk heeft aangegeven, met de slag om de arm, dat 1 juli 2024 haalbaar moet zijn en de reactie van de staatssecretaris daarop, is dat kwaliteit boven snelheid gaat. En wat ik hierbij eigenlijk vind, en ook wel in uw midden wil uitspreken, is dat eigenlijk zijn we met die kwaliteit al tijden bezig. Dus wat mij betreft is het een kwestie van kwaliteit versus snelheid, maar veel meer, van beter organiseren van kwaliteit. En daar spreek ik de NCG zeker op aan, evenals de staatssecretaris ook, als ik hem weer zie en spreek. Want mensen, wat de inspreker ook terecht heeft aangegeven, zijn al heel erg lang, heel erg geduldig geweest en eigenlijk is het geduld op en is daarmee ook de tijd onnodig verstreken door heel veel oorzaken, die ook de NCG heeft benoemd. Dus dat is eigenlijk mijn duiding en uw tweede vraag, mevrouw Jones, was 2028, gaan we dat halen? En ik wijs u even op de bladzijde, moet ik even tevoorschijn toveren, bladzijde 12, die zocht ik dus net even, waarin we hebben aangegeven dat de NCG streeft dat de operatie wordt afgerond in 2028. Maar ik wil ook wel in uw midden aangeven, dat met deze nieuwe informatie, we inderdaad als we kijken naar alle opgaven en al die LPA's op een rij zouden leggen, dan is ieder inderdaad iedere keer die planning naar achteren verschoven of het heeft langer geduurd, al met al. Naar achteren verschoven, dat is wat ik goed zeg, dat betekent dat we steeds weer

stapjes in de tijd moeten zetten, wat ik ook zeer betreur. Dat wil ik ook wel heel duidelijk aangeven. Student en stad zegt "ja, het was een voorstel eigenlijk van gaat u dan maar eerst even wat praten, puzzelen en opschuiven in de tijd. Tegelijkertijd hebben we dit plan wel nodig voor de dingen die we wel uitgevoerd willen hebben volgend jaar. Dat hebben we wel letterlijk als stok achter de deur nodig, om richting de NCG ook aan te kunnen geven, want zo hebben we dat met elkaar afgesproken. U zegt daarmee tegen het college, "zegt u tegen de NCG dat dit en dat in het volgende jaar moet gebeuren", wetende wat we opeenlopend zijn achtergelopen maar wetende ook dat we daarmee wel ongelofelijk veel druk zetten richting de NCG. U hebt deze planning te halen en als u het niet haalt, heb ik echt ongezellige gesprekken met de NCG ook deze week weer gehad. En die communicatie daarover, het wisselt. Ik weet wel dat de mensen bij de NCG, dan doe ik haast een beetje alsof ik de NCG ben, maar ik weet wel de mensen die ik daar spreek, de bewonersbegeleiders die zich ook echt heel erg inzetten, evenals team Versterken en Vernieuwen. Die doen wel hun uiterste best om die boodschap niet altijd per brief te vertellen, maar aan te bellen en te zeggen: "We hebben vervelend nieuws. Dit en dat is er aan de hand." Tegelijkertijd zijn een aantal mensen die ook verzuchten "ja, maar ik heb al zoveel mensen bij de deur gehad, ik wil het eigenlijk helemaal niet horen. Ik wil horen waar ik aan toe ben met mijn huis." Ook dat snap ik, maar we proberen wel in de communicatie, en ik denk dat dit beter is gegaan de afgelopen periode, waar dat nog beter kan, dan zal ik onmiddellijk zeggen dat u dan gelijk hebt. Maar er wordt wel gecommiteerd en ook in samenwerking met gemeente, NCG en soms ook IMG of een andere regeling, om daar wel gecommiteerd gezamenlijk in, ik word haast emotioneel, maar dat is gewoon mijn stem, om daar gecommiteerd en in gezamenlijkheid ook in te communiceren. En over de vraag die gesteld zijn over de Duurzaamheidssubsidie, los van Ten Post, want daar krijgt iedere inwoner die geen nieuw huis krijgt 28.000 euro om zijn huis te kunnen verduurzamen, is natuurlijk maatregel 28, 29. Op dit moment wordt ook uitgezocht, met heel veel andere gemeenten, wat dat betekent voor alle gemeenten en ik wil eigenlijk voorstellen, omdat dat heel veel technische informatie gaat opleveren, die elke dag aan het team kan vragen, maar om daar ook later even op terug te komen, om u daar nog breder over te informeren dan deze hele korte zin die ik u nu vertel. De ChristenUnie heeft ook een heel aantal vragen gesteld. Even kijken hoor, over de samenwerking, ook intern en dat is een terechte vraag die u stelt. Er komen meer huizen, inderdaad in de uitvoeringsfase wat we dus op zich willen en wat wij echt ook vorig jaar met elkaar benoemd hebben ook als thema, heeft de burgemeester ook aangegeven in een aantal gesprekken, dat wij wel aandacht willen hebben, ook voor ruimtelijke kwaliteit. Dat we een dorp wel een dorp willen laten en niet zomaar een heel dorp niet meer het dorp laten zijn. En daarom hebben we aandacht gevraagd voor ruimtelijke kwaliteit. Maar tegelijkertijd zijn we ook intern heel erg bezig in het proces waarin vaak pas aan het eind de ruimtekwaliteit aan de orde kwam of vanaf het begin en daar wordt nu heel hard aan gewerkt om dat vanaf 1 januari klaar te hebben staan en het team Ruimtelijke Kwaliteit en de dorpsbouwmeester en de NCG en alle andere mensen van de gemeente, vanaf dat moment gelijktijdig op te laten trekken, waardoor wat een aantal bewoners u verteld hebben, niet meer aan de orde is. Over dorpsvernieuwing algemeen, wij overleggen heel veel met dorpen over de vernieuwing en dat is in combinatie met de versterking. Soms komt er wat achteraan en daar wordt ook op heel veel tafels overlegd en daar zijn we in die zin heel erg

mee bezig, in overleg met de bewoners en bijvoorbeeld Huis van Ten Post wordt heel hard aan gewerkt. Maar ook in Woltersum, vorige week was ik daar zelf nog samen met wethouder van Niejenhuis ook om daar goed te weten en te horen wat er speelt, om ook daar stappen te kunnen zetten op weg naar die dorpsvernieuwing. Het thema, mensen die dat wel ingewikkeld vinden en ik krijg weer een brief of ik krijg weer een nieuwe regeling of er is weer iets. Wij kunnen zeker ondersteuning bieden aan wie dat nodig heeft. Daar hebben we ook mensen voor. Aardbevingscoaches maar ook de eigen teams. Daar kunnen de mensen naartoe. Via de spreekuren ook in de dorpen die we hebben, de Homanstraat kunnen mensen naartoe, website, mail, nieuwsbrieven enzovoort. Maar we willen daar heel gecommiteerd nogmaals zeggen dat we dat aan de bewoners aanbieden. Even kijken hoor, dan vraag sturing raad, college, hoe dat zit, NCG? Het LPA wat u aan ons aanbiedt, dat is de reden om het gesprek met de NCG aan te gaan, zoals het LPA werkt. De tweede vraag die u daarbij stelde, is: "Ik wil graag met de NCG zelf in gesprek." Volgens mij is dat een heel goed idee omdat niet alles wat hierin speelt aan de gemeente is, maar aan de NCG. Ik denk heel goed om daar even gecommiteerd in gesprek te gaan of een goed gesprek over te voeren, zodat u ook goed weet wat daar speelt en waar zij tegenaan lopen. Het hoogteverschil, een hele concrete vraag. De NCG en de aannemer en de gemeente zijn daarin gemeenschappelijkheid om daar begin 2024 de oplossing ook voor te hebben. Daar wordt, as we speak, hard aan gewerkt. Dan de SP, het woord vertrouwen en dat vertrouwen zijn mensen kwijt. De stellingname in dit debat is aldoor dat wij door de winning, doordat het Rijk dat jarenlang gedaan heeft, daar is veel gebeurd rondom dat thema en het enige wat wij kunnen doen om het vertrouwen te herwinnen is nu niet zeggen "dat gaan we doen" maar dat gaan we nu zeggen dat dit er weer is, maar alleen door de dingen die we met elkaar doen, die we in de uitvoering laten zien aan de mensen. En hopen dat het vertrouwen weer terugkomt maar weet dat we daar heel hard aan werken en ik hoop ook dat mensen zien dat we daar heel druk mee bezig zijn. Volgens mij heb ik een aantal vragen van anderen daarmee beantwoord. Die wil ik daar niet mee tekort doen. Wel de extra vertraging werd gevraagd, hoeveel dan? Dat is lastig omdat je nu ziet dat in die tijdbalken die ook in het LPA staan, dat het inderdaad opschuift. Ik ga er geen tijd aan hangen, want als ik zeg: "Het is maar dit" en dan is het later weer dat, maar weet wel dat er ontzettend veel druk op uitgeoefend wordt om wel zoveel als mogelijk niet naar achteren maar bij wijze van de tijd, die kun je niet inhalen, maar wel sneller dan dat de NCG nu aangeeft, toch die versterkingsadviezen te kunnen laten verschijnen. De fundering was nog een concrete vraag over het bureau, dat kunnen bewoners zelf uitzoeken. Mensen weten wel de subsidie aan sich te waarderen maar de mensen kiezen wel zelf het bureau uit en daarmee hebben we natuurlijk wel overleg, als dat misschien in die zin niet helemaal goed werkt. Maar het is wel ook iets wat tussen de bewoners en het bureau zelf loopt, waarbij we het aanbod hebben gedaan om die fundering subsidie te verlenen. Maar ook daar is iemand heel gecommiteerd in het dorp vaak aanwezig om met de mensen daarover mee te denken. De Partij van de Dieren noemde nog Van Geel, dat rapport, wat verschenen is, wat ook bedoeld is als antwoord op de verschillen die er nu eenmaal zijn in dit dossier. Van Geel heeft zijn rapport aan de Kamer aangeboden, maar de Kamer heeft daar nog niet een definitief- Ja, ik kan u haast niet zien, maar goed- niet het definitief antwoord op gegeven wat daarmee te doen. Maar Van Geel antwoordt eigenlijk op de

geconstateerde verschillen, dat door middel van verduurzaming, je de verschillen zoveel als mogelijk kunt wegnemen maar hij zegt ook dat je niet alle verschillen kunt wegnemen maar wel met die verduurzaming voor de komende periode daaraan gaat werken. En ook in combinatie met die andere opmerking over de duurzaamheidsmaatregel 28, 29, zou ik ook daarin willen toezeggen om, als dat meer duidelijkheid heeft, ook vanuit de Kamer duiding is gegeven, om daar ook hier u daarover te informeren, wat daar dan weer lokaal de betekenis van is. Voorzitter, ik heb mijn best gedaan om in de veelheid deze vragen te beantwoorden.

00:42:32

Voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik even rond of iemand nog een antwoord op hun vraag heeft gemist of een vervolgvraag. Ja, ChristenUnie.

00:42:39

De heer Rebergen - ChristenUnie: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik denk het ongemak van dit plan van aanpak, dat we die allemaal wel hebben, zeker ook na de berichten van uitstel en dat steeds niet gehaald werd. De heer Pleizier deed de suggestie van: "Maak 'm nu actueel aan de huidige situatie en stel hem dan vast." Hoe kijkt de wethouder daarnaar?

00:42:59

Voorzitter: Dus de vraag was of de suggestie om het elk jaar nog aan te passen op basis van de huidige situatie, hoe het college daarnaar kijkt? Wethouder Jongman.

00:43:12

Mevrouw Jongman - wethouder: Ja, dat wordt... Ik snap wat u zegt, ik snap wat u wilt, maar dat is in die zin ook wel weer lastig, omdat deze ook weer beoordeeld is door het SodM. Het SodM kijkt naar weer de NCG en ook daarmee op ons, want hebben we u aangegeven wat zij ervan vinden. En die zegt: "Dit is een veiligheidsoperatie, dus in de veiligheidsoperatie moet dit plan weer voldoen aan weer andere plannen. Dus als we één bouwsteentje eruit halen, betekent dat al de andere bouwsteentjes ook gaan schuiven." En dat de SodM dan weer tegen ons gaat zeggen: "U garandeert onvoldoende de veiligheid van de inwoners, omdat u geen vastgesteld LPA plan hebt, die weer wettelijk moet voldoen." Dus dat maakt het wel heel erg lastig en het is natuurlijk altijd een soort van momentopname, die jaarlijks ook weer terugkomt, maar waarbij we wel misschien zouden kunnen afspreken om na een paar maanden, even een update geven van wat er de afgelopen... wat er nog wel mogelijk is. Dat is iets wat we, denk ik, nog niet eerder gedaan hebben, om wellicht even een soort tussenvorm te bedenken tussen niet vaststellen of u zegt: "Ja, stelt u vast, maar het is alweer ingehaald" dat we dan daar even geheel gecommiteerd op rapporteren en dan niet in juni, want dat is zo'n ontzettende lastige maand. Maar dat we in mei zeggen: "Dit is dan de stand van zaken", waardoor u meer stuur hebt op wat er het komende jaar gaat gebeuren. Dat zou eigenlijk mijn voorstel aan u zijn.

00:44:50

Voorzitter: Dank u wel, dat lijkt me een mooi voorstel om in jullie tweede termijn mee te nemen als u met u allen gaat debatteren. Ik ga dadelijk echt een beetje streng op de tijd zijn. Dat is niet omdat ik u het woord wil ontnemen maar ook vooral omdat ik uw collega's ook de ruimte wil geven. U heeft met z'n allen veel vragen gesteld,

begrijpelijk, maar dat betekent ook dat we wat streng moeten zijn op de tijd en dan gaan we over naar de tweede termijn. Welke fractie mag ik het woo- GroenLinks.

00:45:15

Mevrouw Jones - GroenLinks: Ja, dank u wel, voorzitter. Allereerst wil ik, het is al door verschillende fracties genoemd, maar toch nogmaals alle bewoners die wij gesproken hebben tijdens het dorpsgesprekken maar ook de berichten die wij naar aanleiding van de uitnodiging van de dorpsgesprekken hebben ontvangen. Al die mensen, wil ik heel erg bedanken voor hun inbreng en ik hoop dat zij zich gehoord voelen in de punten die wij vandaag aandragen en nog meer hoop ik dat zij de komende tijd ook de acties of de vruchten van hun punten in de praktijk zullen meemaken. Het is de tijd van de feestdagen, van de kerstkaarten en ook van de jaarlijkse uitstelbrieven van de NCG, zeg ik heel wrang. Ik vind het eigenlijk ook diep triest dat we moeten gaan naar de situatie, waar we eigenlijk blij moeten zijn dat dit ongeveer twee weken voor de kerstdagen gebeurt en niet twee dagen voor de kerstdagen, wat dat betreft sluit ik me aan bij mijn collega van de VVD, van het milder, makkelijker en menselijker, dat ik dat nog niet zo goed zie. Ik wil wel complimenten geven aan de mensen die vanuit de gemeentelijke organisatie, maar ook bij de NCG en andere uitvoeringsorganisaties hun nek uit te steken voor de bewoners. Er zijn heel veel mooie dingen die wij zien. Die zien we ook terug in het Plan van Aanpak en wethouder Jongman refereerde er al aan, dus het is mooi dat we dat mogelijk maken en toch zie ik ook daar dat zodra dan de financiering, vaak samen met de NCG gedaan, zodra dat gebeurt, verdwijnt het in een soort zwarte doos van de NCG en alle vaart die er misschien aan de voorkant in zit, door samen te werken met de gemeente, wordt er dan uitgehaald. Het gaat mij nogmaals niet om individuen bij de NCG, maar wel dat het systeem nog niet zodanig is aangepast dat we daar resultaten van zien. Ik vind het dan ook goed dat wij als raad, ons voorstel van de NCG van de heer Rebergen, dat wij in gesprek gaan met de NCG, maar ik denk wel dat daar werk te doen is. Hetzelfde geldt voor allen voor wie geen versterkingsadvies is, zij vallen eigenlijk buiten het LPA. Zij zitten er als ware nog voor, dus we hebben het nog niet eens over hen, maar zij zouden niet buiten onze zorgen moeten vallen. We moeten ons hard maken en wat dat betreft, wat ik als laatste punt nog toevoegen, ik begrijp helemaal wat de wethouder zegt, met betrekking tot het SodM, dat het een veiligheidsoperatie betreft. Tegelijkertijd vind ik dat bijna Orwelliaans, als ik zie dat mensen gewoon al jaren wachten op een versterkingsadvies en dat we dat dan eigenlijk het enige middel wat wij hebben nu qua LPA, dat dit dan weer niet kan, omdat we bezig zijn met de veiligheidsoperatie, terwijl we aan de voorkant met mensen te maken hebben, die nu nog steeds niet weten waar ze aan toe zijn. Dat was mijn woordvoering.

00:48:15

Voorzitter: Dank u wel. Welke fractie mag ik het woord geven? PvdA.

00:48:20

Mevrouw Pestman - PvdA: Dank u, voorzitter, er zijn grote overeenkomsten tussen de toeslagenouders en de gedupeerden van de gaswinning. In beide gevallen vonden parlementaire enquêtes plaats, worden de problemen van enkelen opgelost en blijft de meerderheid nog veel langer in de ellende zitten. De vraag is natuurlijk hoe het mogelijk is dat problemen die door handelen van de Rijksoverheid zijn

veroorzaakt, door diezelfde overheid, na het aanbieden van excuus niet voortvarend worden opgelost. Wat zit daarachter? Is het onwil, onvermogen, onverschilligheid? Tijdens onze dorpenronde in Ten Boer, Ten Post en Woltersum werden we geconfronteerd met de problemen die onze inwoners ondervinden met de versterking en vernieuwing van hun huizen. Ik licht er enige punten uit. De tijd die ze kwijt zijn aan gesprekken met allerlei verschillende instanties. Door het hoge verloop van personeel, moeten problemen ook steeds opnieuw uitgelegd worden. Het kost heel veel uren, die niet besteed kunnen worden aan werk en nog erger, niet aan familie en vrienden. Telkens weer andere instanties toe moeten laten in je huis, schenden ook je privacy, merkte een mevrouw op. Zij was de tel kwijt van alle mensen die ze al over de vloer heeft gehad. Je huis wordt dan een soort publiek bezit en is niet meer de veilige plek die het hoort te zijn. Vooral kinderen lijden. Een jongvolwassene wilde ons, raadsleden, laten weten wat hij voelde, maar overmand door emoties kwam hij niet uit zijn woorden. Een leven getekend door de ellende die de gaswinning veroorzaakt heeft. En wat zoals voor hem, geldt het voor heel veel kinderen en jongeren in het gaswinningsgebied. In Ten Post wachten bewoners al sinds 2017 op een versterkingsadvies. Eerst zouden ze het advies voor januari 2023 krijgen. Dat lukte het niet. Toen werd beloofd dat ze adviezen voor januari 2024 zouden ontvangen. Inmiddels is duidelijk dat dit ook niet gaat lukken. Er wordt nu gesproken over de zomer van 2024.. Dat betekent dat ze straks al zeven jaar wachten op een versterkingsadvies met alle onzekerheid van dien. Hoe kunnen een versterkingsadviezen zo ongelooflijk lang op zich laten wachten? Volgens een directielid van de NCG, ligt het aan de ingenieursbureaus. Ongeveer de helft van de bureaus, die voldeden aan het programma van eisen, heeft te veel werk aangenomen en de kwaliteit van hun versterkingsadviezen zijn zo onder de maat dat ze worden afgekeurd. Dan rijst de vraag waarom de NCG geen gebruik meer maakt van goede ingenieursbureaus in het buitenland, Italië bijvoorbeeld. Ik draai al zo lang mee in dit dossier, dat ik nog weet dat bij gebrek aan kennis in Nederland, alle beoordelingen eerst in het buitenland werden gedaan, in landen met grote kennis van aardbevingen en de daarop aangepaste bouw. Maar hoeveel klachten we ook kregen over de functionering van het instituut NCG. We moeten als gemeente ook de hand in eigen boezem steken. De informatievoorziening vanuit de gemeente kan, volgens de getroffen inwoners, een stuk beter en we moeten ook processen voor vergunningen versnellen. We zijn er nog lang niet in dit dossier en daarom zou ik ervoor willen pleiten om dit punt om de drie maanden op de agenda te zetten, zodat we boven op de uitvoering van het LPA van 2024 kunnen zitten. Dank u.

00:51:25

Voorzitter: Dank u wel, dan het CDA voor een woordvoering.

00:51:29

Mevrouw Armut - CDA: Wanneer doen ze wat aan onze ellende? Wij hebben al jaren buikpijn. Je appt met een medewerker, maar je krijgt geen reactie. De adviseur zegt het één tegen je, de aannemer iets anders. Wie helpt ons? Voorzitter, het is eigenlijk niet echt samen te vatten, in een paar minuten uit te leggen, wat je hoort, als je anderhalf uur met mensen in Ten Post, Ten Boer of in Woltersum zit. De manier waarop deze mensen zijn behandeld en daarom heb ik er zoveel respect voor dat zij überhaupt nog bereid zijn in gesprek te gaan. Want wat zeg je tegen iemand die al sinds 2017 wacht op een versterkingsadvies? Hoe kunnen deze mensen nog iemand

vertrouwen als iedereen iets anders tegen ze zegt? Het is lastig te bevatten dat de overheid mensen zo in de steek kan laten, maar dat heeft ze zeker en zelfs nu, na de landelijke erkenning, ook nu is er nog zoveel ellende die we jaar op jaar meesjouwen. Je probeert hoopvol te zijn, niet te cynisch te zijn, want er is heel film op te lossen en dat willen we heel graag en aan die wens is in deze raad geen gebrek. Maar schade is er ten overvloede. Daarover allereerst, voorzitter, vorig jaar heeft onze fractie een motie ingediend over de schrijnende situatie in Ten Post, omdat inwoners nog altijd wachten op een versterkingsadvies sinds 2017 al. Partij van de Arbeid noemde het net al. Unaniem aangenomen, daar blijft niks van over als het een keer op keer niet lukt, terwijl alles op alles gezet zou moeten worden. En hoe kan het, dat bewoners zeggen dat zij wachten op het NCG, terwijl wij van het NCG horen dat de vertraging wordt veroorzaakt door aannemers en beoordelingsbureaus? Ik zou toch graag wat meer duidelijkheid willen hebben, over wanneer de versterkingsadviezen er eindelijk liggen. Voorzitter, dan over de communicatie, want dat is iets wat steeds terugkomt en er is niet alleen ontzettend veel onduidelijk. Denk aan wanneer een bewoner wel of niet aanspraak maakt op iets of werkzaamheden wel of niet van start gaan, maar ook met welke mensen je sowieso te maken hebt. En wie is nu weer die nieuwe projectmedewerker? Waarom moeten mensen er zelf achter komen dat ze een nieuwe bewonersbegeleider hebben? Inwoners moeten weten waar ze aan toe zijn en bij wie ze ervoor terecht kunnen. Dat hebben mensen nodig die keer op keer het vertrouwen verliezen. Communiceer duidelijk. Voorzitter, tot slot wil ik het nog hebben over het oog voor hebben voor de dorpen. We hebben het hier terecht heel veel over schadeherstel en versterking en dat gaat wat ons betreft, hand-inhand met investeringen voor dorpen die het zo zwaar te verduren hebben gehad. Bouwen aan nieuwe woningen, zodat mensen in hun eigen dorp kunnen blijven wonen. Investeren in de voorzieningen, zodat de leefbaarheid van de dorpen gewaarborgd blijft. Geef de inwoners van deze dorpen de kans om echt zeggenschap te hebben over hun toekomst, want het is tijd dat zij aan het woord komen. Tot zover.

00:54:18

Voorzitter: Dank u wel. Welke fractie mag ik vervolgens het woord geven? Ja, VVD.

00:54:26

Mevrouw Akkerman - VVD: Dank u wel, voorzitter, wij bespreken een Plan van Aanpak, wat inderdaad, op papier een goed plan is, maar de praktijk is weerbarstiger. We hebben veel reacties van mensen, die vinden dat ze niet genoeg meegenomen worden, dat er vanuit de gemeente te weinig regie is of dat mensen aangeven, ik ken de gebiedsregisseur niet. Maar goed, het is ook allemaal wel genoemd. Ik ben raadslid geworden in 2017 en mijn maidenspeech ging over dit onderwerp en ook toen heb ik gesproken over de complexiteit en dat je dingen zorgvuldig wil doen. En dat klopt ook. Maar goed, we zijn nu wel zoveel jaar verder dat je dat niet nog een keer wil gaan benoemen. Het lastige is, dat ik nog nooit iemand gesproken heb die niet de goede intenties had en ook voor de parlementaire enquête heb ik nooit iemand gehoord die niet vond dat dit mild of menselijk of gemakkelijk zou moeten.

00:55:16

Voorzitter: En dat levert een vraag op van de PvdA.

00:55:19

Mevrouw Pestman - PvdA: Dat betwijfel ik. Ik betwijfel het zeer en ik hoop dat u het mij uit kunt leggen. Meneer Vijlbrief zit op z'n kamer, krijgt het bericht: "We beginnen achter te lopen, in januari februari. Maart april, we komen nog verder achter. Waarom wordt het dan door dit kabinet niet ingegrepen? Waarom zit er niemand te bedenken: "Jongens, we lopen achter, we hebben die mensen al zo vaak teleurgesteld, kan niet." Wat gaan we doen, zodat het wel weer op gang komt? Laten we eens even een out of the box gaan denken, welke mogelijkheden we hebben? Dat gebeurt helemaal niet. Het is net of het ze geen moer interesseert.

00:55:53

Voorzitter: Ik wil toch even benadrukken dat wij hier in de gemeenteraad van Groningen zitten, dus laten we het wel even hebben over wat wij hier kunnen betekenen en dan geef ik het woord terug aan de VVD.

00:56:03

Mevrouw Akkerman - VVD: Ja, dank. Ik hoor de Partij van de Arbeid ook inderdaad die vragen stellen van, waar ligt het aan? Is het onwil? Is het onkunde? In onze analyse ligt het onder andere aan zoveel instanties, zoveel regels, zoveel complexiteit. Een simpel voorbeeld: Als wij een plan van aanpak gaan vaststellen en er komt eigenlijk een eenvoudige vraag, kunnen we het niet beter eerst op de actualiteit aanpassen om het dan vast te gaan stellen wat er echt aan de hand is, dan krijgen we een hele uitleg over veiligheid, SodM, NCG en dan hebben we geen stok achter de deur. Die hebben we nu ook niet echt, want er kan een stok achter de deur zijn, in theorie, maar we kunnen er niet iets mee doen, waardoor toch gebeurt wat wij willen. En volgens mij is dat het een voorbeeld waaruit blijkt dat dingen dus heel erg ingewikkeld in elkaar geschoven worden. En misschien moeten we juist wel zeggen als raad: "Wij gaan daarmee stoppen. Wij moeten het goede voorbeeld geven." We gaan het plan inderdaad op deze manier niet vaststellen en we gaan ons nog wel met de NCG in gesprek, wat de ChristenUnie voorstelt, om dat dan maar mondeling door te geven. En dan geven we aan, wij werken onder die nieuwe uitgangspunten. Wij willen mild zijn, wij willen menselijk zijn en we willen dat het gemakkelijk is. Dat was sowieso ook de vraag die ik wilde voorleggen van moeten we dat niet meer gaan doen? Want als we kijken naar het sociaal domein hebben we eigenlijk heel vaak over, we willen buiten de lijntjes kleuren. We kennen daar zelfs de zogenaamde doorbraakmethode en wij denken dat dit zou kunnen helpen om dat ook in dit dossier als aanpak te gaan doen. Dank u wel.

00:57:26

Voorzitter: Dank u wel. Welke fractie mag ik vervolgens het woord geven voor de woordvoering? Stadspartij.

00:57:32

Mevrouw Sloot - Stadspartij: Ja, voorzitter, ik ga het kort houden. Ik wilde, voordat mevrouw Pestman het Interrumpeerde zeggen, van "dit is een commissie zoals ik 'm nog maar één keer eerder heb meegemaakt, in deze samenstelling." Dat was over een heel andere onderwerp, dat ging over de lege plekken en dat niemand elkaar interrumpert en dat iedereen hier eigenlijk vol emotie... We voelen ons allemaal op de één of andere manier gewoon onmachtig en machteloos, omdat we elke keer weer zien: We bedenken het leuk, we verzinnen het prachtig, we zetten het

schitterend op papier, zetten er een handtekening onder, weer een motie, weer een plan weer een dit en toch lukt het niet en ik ben heel erg... Vandaar ook mijn vraag. De wethouder heeft 'm niet beantwoord, maar ik dacht, laat ik daar maar niet op gaan zitten pushen nu. Zijn wij überhaupt bij machten om een plan te laten slagen? Alleen door 'm vast te stellen, als we eigenlijk al jaren weten dat het toch niet uitgevoerd kan worden, om wat voor reden dan ook. En is het dan inderdaad niet, zoals mevrouw Akkerman van de VVD zegt, van "we moeten misschien maar eens zeggen: we gaan dit op onze eigen manier doen." Wij zijn de raad, wij zijn de opdrachtgever in dit geval, dat is toch die tijdelijke wet. Wij zijn de opdrachtgever. Wij moeten het Plan van Aanpak vaststellen en misschien moeten we wel eerst zorgen dat het geactualiseerd wordt en dat we het invullen zoals de raad het wil. En als dat dan een stok achter de deur is, dan ben ik best bereid om een paar maanden te wachten, voordat ik 'm vaststel. Tot zover.

00:59:16

Voorzitter: Dank u wel. Welke fractie mag ik vervolgens het woord geven? Partij voor de Dieren.

00:59:23

De heer Van Zoelen - Partij voor de Dieren: Ja, dank, voorzitter, weer een Lokaal Plan van Aanpak. Ik denk toch dat het goed is om dit te doen, we hebben in het verleden al een keer, volgens mij twee jaar geleden, 'm niet ingediend, omdat het NCG ook achterliep. Maar het is toch een stok achter de deur en onze opdracht aan NCG om met hun huizen en versterking aan de gang te gaan. Ik was later bij het dorpsgesprek in Ten Boer. Er zijn er meerderen geweest en ik denk dat het heel goed is dat wij dat als gemeente oppakken en dat we bij die gesprekken aanwezig zijn. En om daar aanwezig te zijn is eigenlijk best wel emotioneel. Je voelt de woede, wat daar speelt onder de mensen, dat het ook slaat op de gezondheid en het is wel goed dat we dat doen en dat we dat blijven doen. Dan zijn de verslagen misschien droog, maar daar staan wel goede aanknopingspunten in waar wij op verder kunnen, voorbeeld wat we gehoord hebben, is de tweedeling die nu wordt ervaren. Meerdere jaren achtereen zijn we bezig. De eerste huizen worden versterkt, je ziet dorpen veranderen. De één krijgt een gloednieuw huis, ook na jarenlang wachten en vele ellende en de ander krijgt het niet. De ene maakt wel aanspraak op verduurzamingsmaatregelen en de ander niet. Dat tekent zich nu af. Er zijn jongeren, die trekken weg, dus de maatschappij verandert. Het is niet alleen individueel leed, maar het is ook maatschappelijk leed en ik denk dat het belangrijk is dat we daar, en dat wordt ook aangegeven door de inwoners op die dorpsgesprekken "wij voelen dit", als gemeente ook oog op hebben en dat we gaan kijken als die invulling komt van de commissie-Van Geel, dat rapport, hoe we kijken hoe dat in onze gemeente ook z'n weerslag heeft. De wethouder gaf daar een goed antwoord op, van we gaan kijken naar verduurzaming. Maar dat moet ook buiten die maatregelen en de subsidies die er zijn, dat iedereen daar ook aanspraak op kan maken en daar willen we dus ook graag feedback op terug. De vraag over, er zijn dus nog adressen achtergebleven. We hopen dat dit opgepakt wordt. Een ander aspect wat is genoemd, is privacy. Dat zien we ook terug in de verslaggeving dat is privacy, onder andere bij mensen die mensen over de vloer krijgen thuis. Maar het blijkt ook dat dit tijdens dorpshuis gesprekken gebeurt of mensen waar gesprekken mee worden gevoerd en het is belangrijk om daar oog te hebben en ook te kijken of de vraag aan de wethouder van

"hoe speelt dat en kunnen wij dat verbeteren?" De vraag over de vergunningverlening is beantwoord, dat we dat nu meer aan het begin doen, want dat is ook in de dorpsgesprekken naar voren gekomen, dat er gevoeld wordt. Wij voelen belemmering vanuit de gemeente. Dat moet niet zo zijn. Aan de andere kant kan het ook niet zijn dat we het hele dorpskarakter opeens veranderen door soepel te zijn met vergunningverlening maar dat obstakel moet weggenomen worden, zodat de inwoners dat niet blijven voelen.

01:02:20

Voorzitter: Tien seconden.

01:02:21

De heer Van Zoelen - Partij voor de Dieren: Heb ik nog tien seconden? Dan tot slot, wil ik nog één vraag stellen. Dat staat ook in de verslagen genoemd, dat is het niet kunnen vinden van de gebiedsregisseur of daar niet mee bekend zijn. Dat komt ook meerdere keren voor, dus we willen ook graag aan de wethouder vragen daar reflectie op te geven en hoe we dat kunnen verbeteren.

01:02:41

Voorzitter: Dank u wel, dan de fractie van D66 voor een woordvoering.

01:02:45

De heer Boswijk - D66: Dank u wel, voorzitter. In het LPA 2024 zien we dat de focus het komende jaar steeds meer naar de uitvoering verschuift of zou moeten verschuiven in plaats van de voorbereiding in de planfase. Dat is op papier natuurlijk een hele positieve ontwikkeling, want dat zou betekenen dat inwoners eindelijk weten waar ze aan toe zijn. Vooral die onzekerheid, dat is natuurlijk wat de afgelopen jaren één van de voornaamste knelpunten is geweest en we hebben dat net ook weer in het verhaal van de inspreker gehoord en helaas blijkt dus nu dat ook nog lang niet voor alle inwoners een einde aan die onzekerheid komt. En we snappen natuurlijk allemaal dat capaciteit een probleem is in de opgave. Maar ik denk dat we toch met elkaar moeten benadrukken dat het belangrijk is dat ook die laatste inwoners zo snel mogelijk weten waar ze aan toe zijn, zodat ook voor hen een einde aan die onzekerheid komt. Want tegelijkertijd spreken we met elkaar over een vergroting van de sociale problematiek in het aardbevingsgebied, in plaats van een vermindering. Dat zijn juist problemen die een resultaat zijn van het feit dat alles zo lang duurt, dat slepende karakter. We constateren ook al veel langer met elkaar dat de sociale cohesie onder druk staat in het gebied, bijvoorbeeld doordat er tegenstellingen worden ervaren, bijvoorbeeld tussen straten, tussen buurten, tussen dorpen, tussen bureaus. Het is daarom goed om te zien dat er exclusief aandacht is voor herstel van sociale cohesie en leefbaarheid in het aardbevingsgebied en dat er zorgvuldig nagedacht wordt over de communicatie. Maar daarmee moeten we denk ik ook scherp zijn en blijven op de praktijk, want die lijkt toch helaas vaak weerbarstig en ik denk dat er vele verhalen, die ook op de gespreksavonden voorbij zijn gekomen, die laten dat ook zien. Tegelijk staat er natuurlijk een hele hoop laaghangend fruit in die gespreksverslagen. Verschillende voorbeelden zijn er al, denk ik, in het debat gepasseerd. Dus ik hoop ook echt dat die voorbeelden, dat die ter harte worden genomen en dat die meegenomen worden, het liefst zo snel mogelijk natuurlijk. Om dan nog in te gaan op de voorstellen die eerder voorbijkwamen, ik denk dat het heel goed is om inderdaad als raad in gesprek te gaan met de NCG en ook een

tussentijdse update over de voortgang en of dat dan drie maanden moet zijn of een andere termijn. Dat laat ik dan wat in het midden, maar ik denk vooral dat het heel goed is dat we dit scherper met elkaar voor de bril blijven houden. Dank u.

01:05:04

Voorzitter: Dank u wel, dan Student en Stad voor hun woordvoering.

01:05:07

Mevrouw Goodijk - Student en Stad: Ja, dank je wel, voorzitter. Ik wil graag beginnen met toegeven dat de voorbereiding op een sessie als deze altijd lastig is, omdat het in ieder geval voor mij persoonlijk gepaard gaat met een gevoel van wanhoop en frustratie en ook toch ook wel machteloosheid, net als mevrouw Sloot zojuist aangaf, want je wilt de aardbevingsgedupeerden helpen. Maar wat kunnen wij als raad nog meer doen? Behalve inderdaad het vaststellen van een Plan van Aanpak en hopen dat het wordt uitgevoerd? Iets wat ik in ieder geval wil aanstippen en wat cruciaal is voor onze inwoners, is heldere communicatie en vooral als iets langer duurt, want onze inwoners hebben duidelijkheid en houvast nodig en moeten weten waar ze aan toe zijn. Die onduidelijkheid is onverdraagzaam. Mijn fractie hoopt dat de wethouder hierop blijft aandringen bij het NCG, want de communicatie is momenteel nog steeds gebrekkig en er is ook veel aandacht voor communicatie in het Plan van Aanpak. Dus mijn fractie hoopt dat de bewoners dit ook in de praktijk gaan ervaren. Onze inwoners mogen niet het gevoel hebben dat ze vergeten worden of dat ze achterblijven op de rest of op de overkant van de straat. Dus daarom wil ik me ook aansluiten bij de woorden van de heer Boswijk omtrent sociale cohesie. Maar wat mijn fractie het allerbelangrijkst vindt, is dat dit Plan van Aanpak echt waargemaakt wordt, want onze inwoners kunnen niet wonen in wederom valse beloftes en daarom is het ook aan ons als raad. We hebben wij de verantwoordelijkheid om goed een vinger aan de pols te houden. Ik wil de wethouder ook wederom vragen om tijdig te communiceren, als we onze doelen niet dreigen te bereiken en ben daarom ook blij met het voorstel om hier sowieso in mei op terug te komen. Het raakt mij dat het tot nu toe nog niet voelt als milder, makkelijker en menselijker voor onze inwoners, want het is tijd om ervoor te zorgen dat dit wel zo is. Dank je wel.

01:07:12

Voorzitter: Dank u wel. Welke fractie mag ik vervolgens het woo- Partij voor het Noorden.

01:07:17

De heer Van der Laan - Partij voor het Noorden: Ja, heel kort, voorzitter, want er is al enorm veel gezegd en allemaal goede woorden. Ja, wij hebben zo langzamerhand wel eens het gevoel, waarom tekenen wij Groningers altijd bij het kruisje en doen anderen dat niet? Misschien moeten wij ook wel eens niet bij het kruisje tekenen en je zou bijna zeggen: "Wat zijn het allemaal vriendelijke, aardige mensen. Je zou bijna zeggen, wanneer worden ze nu een keer burgerlijk ongehoorzaam." Overigens roepen wij daartoe niet op hoor, dus wees gerust, maar we zouden er wel begrip voor hebben, want dit duurt veel en veel te lang. Tot zover.

01:07:57

Voorzitter: Dank u wel. Welke fractie mag ik vervolgens het woord geven? ChristenU-U heeft nog één minuut en vijftien seconden. ChristenUnie.

01:08:07

De heer Rebergen - ChristenUnie: Ik houd het ook kort, voorzitter, want ik ben eigenlijk niet tot een woordvoering gekomen bij de voorbereiding en ik denk dat mevrouw Sloot aardig goed uiteen heeft gezet hoe wij hier met elkaar zitten en ik denk dat alle woordvoeringen die ik heb gehoord dat ik het daar alleen maar mee eens ben. Wat de wethouder zei, "dat er ook wel dingen zijn die lukken." Ik denk dat we dat elkaar wel voor moeten blijven houden. De wethouder gaf een aantal voorbeelden, maar dat zijn er meer te doen, dat sommige dingen worden uitgesteld en ook andere dingen naar voren worden gehaald, bijvoorbeeld of dat in Ommelanderstraat sloop-nieuwbouw toch ook bij woningen die er eigenlijk buiten [onhoorbaar 01:08:45] gelukt is, of dat er nu in de Vijzelstraat gewerkt wordt aan een oplossing. Er zijn ook dingen waar de hardwerkende mensen zich iedere dag voor inzetten, die dan wel lukken, dus dat is wel goed om elkaar ook voor te houden. En het voorstel van de wethouder om in mei een stand van zaken te geven. Ik denk dat het goed is om die te omarmen en nu wel gewoon het Plan van Aanpak met elkaar vast te stellen en daar dan in mei mee bezig gaan. Ik vond het goed te horen dat de wethouder aangaf dat binnen de gemeentelijke organisatie wordt gewerkt aan samen optrekken en eerder betrekken van de andere afdelingen en dat we op die manier te werk gaan en voorkomen dat het in het laatste stadium nog mis gaat. Dus wat mij betreft stel het Plan van Aanpak wel gewoon vast volgende week en gaan we in mei daarover verder en hebben we daarvoor een gesprek met NCG.

01:09:45

Voorzitter: Dank u wel en dan is het aan de SP voor woordvoering.

01:09:48

De heer Huisman - SP: Ja, voorzitter, ik wil het ook kort houden en ik heb het ook vreselijk moeilijk met dit dossier. Ik zit er ook nog niet zo gek lang op en papier is gewillig als het gaat om Lokaal Plan van Aanpak, wat door mevrouw Sloot ook al is aangegeven. De dorpsgesprekken die we als raad hebben gevoerd en de brieven die we hebben ontvangen, die stemmen mij in elk geval niet positief dat er draagvlak is onder de gedupeerden op dit punt. Ik ben hevig geschrokken tijdens het gesprekken, van de emotionele reacties, die we daar te horen hebben gekregen. Ik wist wel dat het zo zat en dat mensen zeer emotioneel gingen reageren, maar dat het nog steeds is. Dat doet mij gewoon vreselijk veel pijn. Als gemeentelijke overheid staan we het dichtste bij onze inwoners en wij schijnen er niet in te slagen hen het gevoel te geven naast hun te staan. Gelukkig heeft de wethouder net in de eerste termijn op mijn vraag, op dit punt aangegeven dat ze daar volop op inzet. Dat moet gewoon naar de toekomst toe ook blijken, dat mensen dat ook zo gaan ervaren. Verder moet ik ook constateren dat we als SP er ook wel zaken goed gaan, zoals bijvoorbeeld verhogen van de funding subsidie en de pilot voor Groninger Monumenten, waar we een leuke brief over hebben ontvangen, want dat vond ik ook positief. Maar voor ons is toch nog steeds het belangrijkste in dit dossier dat de inwoners in het bevingingsgebied gaan voelen dat de gemeente hun belangen behartigt en naast hun staat. Dank u.

01:11:44

Voorzitter: Dank u wel. Dank u allen voor uw inbreng en dan gaan we over naar de wethouder voor een reactie op de inbreng. Wethouder Jongman.

01:11:52

Mevrouw Jongman - wethouder: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, iedereen die nogmaals ook in deze termijn aangeeft, het te voelen, er last van te hebben, we kunnen heel veel woorden op al die emoties plakken, maar u hebt allemaal gelijk en ik heb hetzelfde als u, daar kan ik heel kort over zijn en of heel lang van stof overgaan. Maar ik deel dat zeker. En eigenlijk is waar we al mee bezig waren, naast die mensen staan, proberen daar heel erg begrip voor te hebben en daar ook vanuit die gedachte in overleg te gaan en ik voer vele gesprekken met mensen die met, bij wijze van, de hele ordner of drie ordners of zes ordners bij mij langskomen om daar toch wel te laten voelen dat wij, met de teams die we hebben, met alle mensen die er zijn, dat we echt letterlijk naast ze staan en proberen in dat hele dossier, hoe ingewikkeld ook, toch het komende jaar met het LPA in de hand stappen te kunnen zetten. Want het tweede wat... Ik ga zo even door op dat emotionele, maar waar ik u van zou willen weerhouden is het LPA niet vast te stellen. Want als we dat zouden doen, ik heb dat even een beetje doorleeft en doordacht, dan betekent dat de input van ons als gemeente Groningen voor de planning van de NCG ook helemaal een carte blanche is, als het ware, dat daar ook weer dingen dan in processen niet goed gaan. Dus laten we in ieder geval het zakelijke wat we in handen hebben wel proberen vast te stellen. Ik bied u daarbij dus een paar dingen aan, namelijk het gesprek met de NCG in, mijn part, doen we het eind januari, dat we ook snel met elkaar om tafel gaan, om te weten wat daar speelt, want heel veel opmerkingen die u noemt, hebben niet betrekking op onze rol, maar op de NCG in contacten met bureaus en met van alles en nog wat. Ik ga het allemaal niet herhalen, maar wat u ook allemaal daarover zei, klopt, zodat u heel goed weet wat daar leeft en speelt en dat ook de NCG heel goed weet wat de gemeenteraad van Groningen daarvan vindt, daarvan wil horen of daarvan stappen wil zien. En dan het tweede, om dan toch na dat gesprek, want er moeten natuurlijk ook allemaal dingen nu in gang gezet worden om daar in mei de stand van zaken met u te delen. In die volgorde zou ik het met u willen doen. Ik zou u willen voorstellen om het wel vast te stellen zodat we door kunnen. Eind januari dat gesprek met de NCG over te hebben, wat er allemaal leeft en speelt. En dan in mei die stand van zaken update, of een voortgangsrapportage met ook een duiding, niet puur cijfertjes maar ook: zeg maar, wat betekent dat voor de inwoners?

01:14:34

Voorzitter: En dat levert een vraag op van de Stadspartij. Mevrouw Sloot.

01:14:37

Mevrouw Sloot - Stadspartij: Voorzitter, dank u wel. Misschien wat rare vragen voor de wethouder. Stel nu dat we het doen. We gaan het vaststellen met z'n allen en in mei gaan we het daar met z'n allen over hebben. Kunnen wij als gemeente nu bijvoorbeeld zeggen van als we dan vinden in mei, het werkt niet zoals we willen, zouden we 'm dan nog kunnen bijstellen of aanpassen, of ligt 'ie gewoon echt voor een jaar vast? Of zijn wij als raad dan aan zet en zouden wij dat bijvoorbeeld kunnen doen, tussentijds? Want misschien is dat wel een idee.

01:15:13

Voorzitter: Wethouder Jongman.

01:15:14

Mevrouw Jongman - wethouder: Ik snap uw vraag heel goed, want het is heel goed dat u dit ook gewoon aan de orde stelt. Maar wij zijn natuurlijk... want ik denk dat het goed is om eerst een gesprek met de NCG te hebben om te weten hoe dat daar ook met die bureaus, want mevrouw van de Partij van de Arbeid, ik ben even uw naam kwijt.

01:15:33

Voorzitter: Pestman.

01:15:35

Mevrouw Jongman - wethouder: Men noemt dat terecht. Dat zijn bureaus en dat is allemaal dit en dan is er weer dat en dan is er weer zus en zo, kunnen we dat nou niet doorbreken? Dat kan ik niet doorbreken, dat zeg ik wel tegen de NCG dat ze moeten doorbreken. Maar even zo'n voorbeeld, je hebt een versterkingsadvies nodig om te weten wat er met je huis gaat gebeuren. Zonder dat advies van dat bureau, waar van alles weer mee aan de hand is, zonder die duiding ook vanuit de NCG, kan ik zeggen: "Dat gaan we doen in mei", dus ik zou willen zeggen: "Laten we dat gesprek eerst voeren met de NCG en dan op weg naar mei heel goed weten waar we mee bezig zijn of in de planning hoe we dat gaan halen. Wat voor hobbels op de weg zijn? Ik noem het hobbels op de weg, maar het zijn ontzettende vervelende beperkingen die er spelen, zodat we dan misschien dat gesprek alsnog kunnen voeren, wat u nu aan mij vraagt, ik kan er niet op vooruitlopen." Maar ik snap uw vraag heel goed, want dat betekent wel wat u allemaal ook zegt en dan nog even één detail, die kun natuurlijk altijd aanpassen dit jaar. We hebben natuurlijk ook een deel, een soort adressen, naar voren gehad en naar achteren. Dus we kunnen altijd wel aanpassen, dat kan ik u wel toezeggen, alleen ik denk dat het goed is, om ook van de NCG het verhaal te horen waar zij tegenaan lopen en waarom zij bijvoorbeeld tot nu gezegd hebben, die 2500 adviezen gaan we niet nu kunnen vaststellen, want er is dit en dat aan de hand. En ik zou graag dit en dat is er aan de hand heel graag met u willen delen. Een tweede, wat een heel belangrijk aspect is, het emotionele. Ik wil nog even benoemen dat we aardbevingscoaches hebben, als mensen er last van hebben. Er is iets aan de hand. We hebben ook een kinder aardbevingscoach. We hebben een project gehad, een aantal van u waren daarbij, waarin jongeren hun uiting konden geven aan hun gevoelens. We zaten ook pizza te eten met elkaar. Wat doet het met die jongeren? Wat betekent het emotioneel? Wat betekent voor die inwoner? En ik zeg heel vaak de inwoners die we niet horen, daar moeten we heel alert op zijn en daar gaan we op de komende periode ook een heel programma extra voor draaien, rondom de sociale agenda. Daar wordt u ook nog later nader over geïnformeerd, maar ook daarin ook perspectief voor de inwoners te kunnen bieden. Ja, ik zit te denken op welke punten ik nog verder kan ingaan. Ik kijk even bij GroenLinks. Ja, de zwarte doos van de NCG noemt u. De black box. We gaan het in januari erover hebben, maar ik ben het met u eens en we willen gewoon de komende periode wel meer resultaten zien en daar gewoon stappen in zetten met elkaar. De Partij van de Arbeid, het klopt wat u zegt, dat er ook verloop van personeel is. Ik zeg dat laatst ook in een gesprek, moest ik ook zeggen dat degene die daar actief was ook weer wegging en wat ik ook helemaal aangeef dat ik dat net zo erg vind voor die bewoners als dat het is. Maar we kunnen niet mensen vastplakken op stoelen en zeggen dat ze moeten blijven. En dat betekent ook dat, wat het voor mensen

betekent om in dit dossier werkzaam te zijn best wel veel vraagt van mensen, maar ik zeg altijd "probeer zoveel mogelijk mensen te houden en daar op een goede wijze aandacht aan te geven." Over de bureaus heb ik het gehad inderdaad, zeggenschap en communicatie, wat het CDA ook aan heeft gegeven en ook het overleg waar u naar vraagt. Er zijn dorpsstafels, er zijn overleggen met dorpsbelangen, er zijn verschillende tafels, verkeerstafels, ik kan alles opnoemen, daar vinden heel gecommiteerd in overleg met het dorp ook de gesprekken plaats, om los van de versterking en het herstel ook te weten: hoe komt je straat eruit te zien? Komt de nieuwe school in mijn dorp? Welke verenigingen? Bijvoorbeeld in Ten Post. Dat is een hele samenwerking met heel veel partijen, maar op een gegeven moment wil men ook zien, daar wordt 'ie gebouwd, daar komt 'ie, zo komt 'ie eruit te zien, zodat ook daar weer perspectief voor de inwoners is. En inderdaad, communicatie met de NCG, dat zal ik zeker nogmaals aan hen benadrukken en helemaal naar nu, dat dit echt beter moet voor de komende periode. Volgens mij duurzaamheid heeft Partij voor de Dieren naar gevraagd, kom ik op terug. Even kijken. Volgens mij heb ik de meeste van uw punten gehad, ook met de communicatie. Student en Stad heeft ernaar gevraagd.

01:20:12

Voorzitter: Volgens mij heeft de Partij voor de Dieren nog een punt gemist of een aanvullende vraag.

01:20:16

De heer Van Zoelen - Partij voor de Dieren: Volgens mij hebben ook nog... Privacy was ook een punt. Privacy tijdens dorpsgesprekken en ook bij mensen thuis.

01:20:34

Voorzitter: VVD had ook nog een aanvullende vraag.

01:20:36

Mevrouw Akkerman - VVD: Ja over de doorbraakmethode, die we in het sociaal domein gebruiken en ook het contrast wat ik zie, dat we in het sociaal domein bereid zijn om buiten de lijntjes te kleuren en maatwerk te leveren en dat we hier ook bijvoorbeeld toch weer over dat Plan van Aanpak geeft de wethouder als antwoord dat als we het niet vaststellen, dat er dingen in processen niet goed gaan. Maar dat is dus precies het probleem in dit hele dossier. Dus hoeft niet per se dat Plan van Aanpak te zijn, maar laat dan in ieder geval voor mensen die hun huis willen versterken dat gelden.

01:21:03

Voorzitter: En dan was er nog een vraag van de PvdA.

01:21:06

Mevrouw Pestman - PvdA: Ja, ik heb de wethouder nog niet gehoord over de inzet weer van buitenlandse ingenieursbureaus. Dat kunnen wij zelf niet doen, maar bent u bereid om daartoe op te roepen bij de NCG en bij de staatssecretaris?

01:21:31

Voorzitter: Wethouder Jongman.

01:21:34

Mevrouw Jongman - wethouder: Ja, de vraag van de VVD: kunnen we niet even een

doorbraak maatregel achtige aanpak doen, zoals in het sociaal domein? Ik denk dat in sommige gevallen we dat ook zeker doen. Alleen dat ziet u niet altijd, omdat het is een beetje het tweede antwoord misschien, op de Partij voor de Dieren. Dat is privacygevoelig. Dus er zijn een heel aantal dossiers die we in overleggen die we hebben met bijvoorbeeld de IMG of met de NCG zeggen, want mijn stelling in dit debat is: Je moet anders kijken, anders doen dus milde mensen, makkelijker... Deze woorden worden ongeveer dagelijks of ieder geval heel vaak uitgesproken, dus maar niet altijd ziet u dat dit aan de hand is. Een tweede, wat wij natuurlijk gedaan hebben, is, ook in de funderingsubsidie dat was iets wat geen enkele gemeente deed. Eigenlijk was dat ook een maatwerk aanpak of doorbreken van een patroon, waarin iedereen een beetje op elkaar zat te wachten. Dat geldt ook voor Energieneutraal Ten Post, waarin we op verzoek van de inwoners van ten Post gezegd hebben. Wij hebben u goed gehoord, wij kunnen het niet voor het hele gebied doen, maar we gaan wel voor Ten Post dit doen en dat betekent dat we daarin heel geëngageerd met de soort doorbraak achtige methode dit doen. De komende periode, en u zegt terecht, gaan wij nogmaals met de NCG in overleg, u gaat daar zelf mee spreken en ik weet zeker dat nee, ik kan niet voor de NCG spreken. Maar ik weet of het interview van afgelopen zaterdag hebt kunnen lezen, waarin ook de NCG aangeeft, meer mogelijkheden, meer budget te hebben en meer daarin ook te willen acteren richting ook de inwoners, omdat zij hetzelfde ziet en dat gaf ze aan in het interview, als u dat ziet, als ik dat zie. En dat de bureaus, ook een goede vraag. Zeker dat gesprek aangaan, wat betreft, of er alternatieven zijn, want ik ben ook een beetje... Ik heb dat al eerder gezegd in een één op één contact met de NCG, maar dat ik eigenlijk vind dat dit niet aan de orde zou moeten zijn in deze fase van het dossier. Maar dat zei ik al een beetje bij mijn intro. Maar ik ga uw suggestie daarin zeker meenemen. Dus dank daarvoor. Even kijken. Privacy, ja, beetje lastig. Kijk op het moment als iemand niemand... er zijn ook mensen die willen helemaal niemand in huis hebben. Dus dat respecteren wij altijd en sowieso is het belangrijk om in gesprekken daar ook bewust van te zijn hoe je het gesprek voert en met wie het gesprek voert. En soms vinden mensen dat fijn om dat aan huis te hebben juist. Sommige mensen vinden dat helemaal niet fijn en die willen dan wel graag op een plek bij de gemeente dat gesprek voeren. Dus ook daar hebben we zeker aandacht voor om dat op een goede manier te doen. Tijdens gesprekken kunnen mensen altijd naar een aparte kamer en dat wordt ook door medewerkers aangeboden op moment dat die gesprekken gevoerd worden.

01:24:37

Voorzitter: Dat levert een vervolgvraag op. Partij voor de Dieren.

01:24:39

De heer van Zoelen - Partij voor de Dieren: Ja, nou ja, vervolgvraag. Ik stipte het aan omdat het ook tijdens die dorpsgesprekken naar voren komt, omdat het zo ervaren wordt dat een ander kan meeluisteren met hun gesprekken. Dus dat betekent dus dat het speelt, ondanks dat we er al wat aan doen, maar dat we dan daar misschien wat extra aandacht aan moeten besteden.

01:24:55

Mevrouw Jongman - wethouder: Ja, dan vat ik u zo op dat ik dat ook nogmaals

meegeef aan de teams als zowel NCG om daar heel erg alert op te zijn, want ik snap dat het heel vervelend kan zijn als de buurman, de buurvrouw, mee kan luisteren.

01:25:10

Voorzitter: Dank u wel, tot zover. Dan gaan we richting een conclusie en afronding. Dan kijk ik eerst even rond of er fracties zijn die een motie of amendement overwegen, waarbij ik wil meegeven dat we met z'n allen een vergaderorde hebben vastgesteld dat als er geen moties en amendementen zijn, dat die automatisch op conform staat. Dus denk daar ook even over na over welke vorm u daar met z'n allen aan wil geven voor de bespreking van de raad. Moties of amendementen? Dan dank ik u allen voor uw... Ja, mevrouw Sloot en dan de VVD.

01:25:42

Mevrouw Sloot - Stadspartij: Ik zit niet echt in uw gezichtsveld, mevrouw de voorzitter, ook mijn overbuurvrouw heeft u niet gezien. Maar ik wilde het wel eerst echt even in de fractie bespreken. Dus of het een motie, amendement, weet ik niet, maar ik denk dat ik een sessie nog een keer wil terugkijken.

01:26:01

Voorzitter: Heeft u een toelichting op wat voor onderwerp dat eventueel zou gaan, zodat andere fracties daar ook rekening mee kunnen houden?

01:26:07

Mevrouw Sloot - Stadspartij: Ja, misschien om te kijken of we halverwege toch een soort van aanpassing zouden kunnen doen en dat ook echt als raad kunnen beslissen. Zoiets, maar ik weet het niet zeker.

01:26:20

Voorzitter: Tot zover, we horen van u en dan de VVD.

01:26:24

Mevrouw Akkerman - VVD: Ja, geldt voor mij ook dat ik het nog even bij de fractie wil overleggen, maar wel overwegen we een amendement waardoor je het Plan van Aanpak meer echt een stok achter de deur kan laten zijn, in plaats van dat we dat nu zeggen, het is een stok achter de deur, maar dat in de praktijk steeds blijkt dat dit niet zo is.

01:26:42

Voorzitter: Een hele korte reactie van het college.

01:26:44

Mevrouw Jongman - wethouder: Nou, voorzitter, misschien hebben we net niet goed uitgedrukt, maar de vraag van Stadspartij 100%. Tussentijds aanpassen kan, als u dat wil, dus ik heb net aangegeven dat als u dat zou willen, dan kan dat. Dus als we in mei, hebben we eerst het gesprek met de NCG. Mijn voorstel was om in mei bij u terug te komen en we kunnen op basis van de kennis die we dan hebben, kunnen we zeggen: "Ja, dan gaan we dus de planning aanpassen." Dat is iets wat nu al kan en wat ik misschien onvoldoende duidelijk zojuist gezegd heb, maar wat zeker een mogelijkheid is dat u als raad kan doen.

01:27:20

Voorzitter: Akkoord.

01:27:21

Mevrouw Akkerman - VVD: Sorry voorzitter, akkoord, ik overleg het toch maar even.

01:27:28

Voorzitter: Neem het mee in uw afwegingen en uw fractie en dan gaan we nu wel afsluiten. Dan dank ik u allen voor uw aanwezigheid, uw tijd en wens ik u nog een fijne avond.